

Հաստատված է
ԵՊՀ գիտա կոմիտեի
2010 թ. նոյեմբերի 18-ի թիվ 7 նիստում

Ա. Հ. Սիմոնյան

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԿՐԵՂԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ԴԱՍԱՆՈՍՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՆ
ԿՐԹԱԳԻՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ
ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԵՐԵՎԱՆ - 2010

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1. Երևանի պետական համալսարանում դասախոսների որակավորման բարձրացման կրթագիտական ծրագրի կառուցվածքի և բովանդակության նորացումը պայմանավորված է ԵՊՀ 2010 - 2014 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրի մի շարք խնդիրների (խնդիր I գ՝ «Ապահովել կրեղիտային համակարգի ընդլայնված կիրառությունը Համալսարանի բոլոր կրթական ծրագրերում և ուսուցման ձևերում», խնդիր IV ա՝ «Համալրել և բարելավել դասախոսական կազմը՝ որակի հավաստման միջազգային չափանիշներին համապատասխան») լուծման անհրաժեշտությամբ:
- 1.2. Նորացված ծրագրում դասախոսական կազմի որակավորման բարձրացումը դիտարկվում է թե՛ որպես դասախոսի հարատև կրթության բաղադրիչ՝ նրա մասնագիտական կոմպետենցիաների շարունակական զարգացմամբ, թե՛ որպես համալսարանական կրթության որակի ներքին ապահովման համակարգի կարևորագույն կառուցամաս:
- 1.3. Ծրագիրը ԵՊՀ դասախոսական կազմին հնարավորություն է տալիս ձեռք բերելու անհատական հետաքրքրություններով ու կարիքներով կամ մասնագիտության ոլորտի նոր պահանջներով պայմանավորված կոմպետենցիաներ՝ դասախոսի համար առավել հարմար ժամկետներում:
- 1.4. «Կրեղիտային համակարգով դասախոսների որակավորման բարձրացման կրթագիտական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը» մեթոդական փաստաթուղթը սահմանում է այդ ծրագրի կառուցվածքը, բովանդակությունը, կրթական և հետազոտական-մեթոդական մոդուլների ու դասընթացների կազմը և դրանց՝ ECTS կրեդիտներով արտահայտված աշխատածավալները:

2. ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

- 2.1. Կրեղիտային համակարգով կառուցված որակավորման բարձրացման ծրագիրը դասախոսին հնարավորություն է տալիս բարձրացնելու իր որակավորումը ուսուցման անհատական ծրագրով՝ կրթական և հետազոտական-մեթոդական մոդուլների հարաբերակցության ընտրությամբ ապահովելով իր համար նախընտրելի կոմպետենցիաների զարգացումը:
- 2.2. Դասախոսի որակավորման բարձրացման ծրագիրը բաղկացած է երկու հիմնական կառուցամասից՝ կրթական և հետազոտական-մեթոդական, որոնցից յուրաքան-

չյուրով նախատեսված աշխատանքներն իրականացվում են հնգամյա ժամկետում՝ համաձայն ունկնդրի որակավորման բարձրացման ամիսատական ծրագրի՝ պահպանելով սույն ծրագրում սահմանված ավարտական պահանջները (աղ. 1): Ելնելով իր նախասիրություններից՝ ունկնդիր դասախոսն ինքն է որոշում կրթական ու հետազոտական-մեթոդական կառուցամասերի հարաբերակցությունը և բովանդակությունը՝ արտացոլելով դրանք իր անհատական ծրագրում:

Աղյուսակ 1. Դասախոսների որակավորման բարձրացման կրթագիտական ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը

Ձ/հ	Ծրագրի բաղադրիչի անվանումը	Ունկնդրի կրեդիտային բեռնվածությունը	
		պարտադիր	առավելագույն
Ա	ԿՐԹԱՎԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ	10	27
1.	Ընդհանուր պատրաստ ու թյու ն	7	17
2.	Մանկավարժական-հոգեբանական պատրաստ ու թյու ն	1	4
3.	Մասնագիտական պատրաստ ու թյու ն	2	6
4.	Որակավորման բարձրացման այլ ձևեր	-	-
Բ	ՅԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ -ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ	3	20
1.	Չրատարակումներ	2	-
2.	Ձեկուցում համաժողովում (աշխատաժողովում կամ գիտաժողովում)	1	-
3.	Ատենախոսության պաշտպանություն	-	-
	5 ՏԱՐՈՒՄ ԴԱՍԱՏՈՍԻ ՎԱՏԱԿԱՑ ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԶԱՆԱԿԸ՝	30	

- 2.3. Ծրագրի ընդհանուր աշխատածավալը 30 կրեդիտ է, որից 10 + 27-ը կազմում է կրթական բեռնվածությունը, 3 + 20-ը՝ հետազոտական-մեթոդական:
- 2.4. Կրթական կառուցամասի առավելագույն բեռնվածությունը սահմանվում է 27 կրեդիտ, որից 10-ը՝ պարտադիր: Յետազոտական-մեթոդական կառուցամասից ունկնդիրը կարող է հավաքել առավելագույնը 20 կրեդիտ, որից 3-ը՝ պարտադիր: Դասախոսը 13 կրեդիտ պարտադիր բեռնվածությամբ, իր ընտրությամբ, ավելացնում է ևս 17-ը՝ լրացնելով պահանջվող կրեդիտային աշխատածավալը*:

*Այս 17 կրեդիտը կարող է լինել ինչպես կրթական, այնպես էլ հետազոտական-մեթոդական կառուցամասից, կամ ձևավորվել երկուսից էլ՝ տարբեր հարաբերակցությամբ:

3. ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Դասախոսի որակավորման բարձրացման կրթագիտական ծրագրի կրթական ու հետազոտական-մեթոդական կառուցամասերի բովանդակությունը, բաղադրիչ մոդուլների կրեդիտատարությունը և գնահատման ձևերը տրված են *հավելվածում*:

3.1. Կրթական կառուցամաս

Ծրագրի կրթական կառուցամասի առավելագույն բեռնվածությունը 27 կրեդիտ է (որից 10 կրեդիտը կազմում են պարտադիր դասընթացները): Կառուցամասը ներառում է հետևյալ 4 բաղադրիչները՝ *ընդհանուր, մանկավարժական-հոգեբանական ու մասնագիտական պատրաստության կրթամասեր և որակավորման բարձրացման ալլ ձևեր*: Առաջին կրթամասը ծառայում է օտար լեզվով դասավանդելու և ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ կիրառելու հմտությունների ձևավորմանը, երկրորդը՝ մանկավարժական և հոգեբանական հմտությունների զարգացմանը, երրորդը՝ մասնագիտական գիտելիքների նորացմանը: Կրթական չորրորդ բաղադրիչը՝ *որակավորման բարձրացման ալլ ձևերը*, ներառում է հիմնական ծրագրից դուրս դասախոսի դրսևորած ակտիվությունը՝ վերապատրաստում, ստաժավորում, մասնակցություն ամառային դպրոցներին և այլն:

3.1.1. *Ընդհանուր պատրաստության* կրթամասի առավելագույն բեռնվածությունը 17 կրեդիտ է (որից 7 կրեդիտը կազմում են պարտադիր մոդուլները): Կրթամասը ներառում է 7 մոդուլ (որից 3-ը՝ պարտադիր). անգլերենի իմացության տարբեր մակարդակների 3 մոդուլ (որից 1-ը՝ պարտադիր)՝ յուրաքանչյուրը 3-ական կրեդիտ աշխատածավալով, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների 4 մոդուլ (որից 2-ը՝ պարտադիր)՝ յուրաքանչյուրը 2-ական կրեդիտ աշխատածավալով: Կրթամասի դասընթացները նպատակաուղղված են ակադեմիական միջավայրում անգլերենի գործածությանը և ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմանը:

3.1.2. *Մանկավարժական-հոգեբանական պատրաստության կրթամասի* առավելագույն բեռնվածությունը 4 կրեդիտ է (որից 1 կրեդիտը կազմում է պարտադիր դասընթացը): Կրթամասն ընդգրկում է 4 մոդուլ (որից 1-ը՝ պարտադիր)՝ յուրաքանչյուրը 1-ական կրեդիտ աշխատածավալով: Կրթամասի դասընթացները նպատակաուղղված են դասավանդման, ուսումնառության ու գնահատման

ժամանակակից մեթոդների յուրացմանը և մանկավարժական ու հոգեբանական անհրաժեշտ հմտությունների զարգացմանը:

- 3.1.3. *Մասնագիտական պատրաստության կրթամասի* առավելագույն բեռնվածությունը 6 կրեդիտ է (որից 2 կրեդիտը կազմում է պարտադիր դասընթացը): Կրթամասը ներառում է 3 մոդուլ (որից 1-ը՝ պարտադիր)՝ յուրաքանչյուրը 2-ական կրեդիտ աշխատածավալով: Դասընթացները նպատակաուղղված են դասախոսի մասնագիտական գիտելիքների արդիականացմանը:
- 3.1.4. Որակավորման բարձրացման ալլ ձևերով նախատեսված յուրաքանչյուր ձևի նվազագույն աշխատածավալը 1 կրեդիտ է, առավելագույնը՝ 5: Ծրագրի այս բաղադրիչի ընդհանուր բեռնվածությունը չի սահմանափակվում: Նրա նպատակն է հաշվառել և կրեդիտավորել որակավորման բարձրացման հիմնական կրթական ծրագրից դուրս ունկնդրի դրսևորած ակտիվությունը:
- 3.1.5. ԵՊԳ-ից դուրս (հանրապետությունում կամ արտերկրում) դասախոսի որակավորման բարձրացման, վերապատրաստման կամ կատարելագործման արդյունքները կարող են ճանաչվել՝ հաշվարկվելով սույն ծրագրի համապատասխան բաղադրիչի համար սահմանված կրեդիտների շնորհմամբ:
- 3.1.6. Ընդհանուր պատրաստության կրթամասի որևէ բաղադրիչից (բաղադրիչներից) ավարտական պահանջներին բավարարող ընդհանուր պատրաստություն ունենալու և այն ընդունված կարգով փաստելու դեպքում ունկնդիրը ստանում է սահմանված կրեդիտները՝ առանց մասնակցելու դասընթացին:

3.2. Գետազոտական-մեթոդական կառուցման

Ծրագրի հետազոտական-մեթոդական կառուցման առավելագույն բեռնվածությունը կարող է կազմել մինչև 20 կրեդիտ (որից 3-ը՝ պարտադիր): Այն ներառում է հետևյալ 3 բաղադրիչները՝ *հրատարակումներ, զեկուցում համաժողովում (աշխատաժողովում, գիտաժողովում) և ատենախոսության պաշտպանություն:*

- 3.2.1. *Հրատարակումներ* են գիտական հոդվածը, ուսումնամեթոդական աշխատանքը, ուսումնական ձեռնարկը, դասագիրքը և մենագրությունը: Մեկ գիտական հոդվածի համար դասախոսը ստանում է 3 կրեդիտ, եթե այն հրապարակվել է միջազգային գրախոսվող հանդեսում, և 1 կրեդիտ, եթե այն լույս է տեսել ԳԳ ԲՈՅ-ի հաստատած ցանկի հանդեսում: Մեկ ուսումնամեթոդական աշխատանքը գնահատվում է 1 կրեդիտ, ուսումնական ձեռնարկը՝ 5, իսկ դասագիրքը և մենագրությունը՝ յուրաքանչյուրը 10-ական: Մեկ գիտական հոդվածի հրատարակումը և մեկ ուսումնամեթոդական աշխատանքի կազմումը պարտադիր են դասախոսի

հնգամյա աշխատանքային շրջափուլի համար (ինչը կազմում է նվազագույնը 2 կրեդիտ):

- 3.2.2. *Համաժողովում (աշխատաժողովում կամ գիտաժողովում) զեկուցման* համար դասախոսը ստանում է 1 կրեդիտ, ինչը նույնպես պարտադիր է վերոնշյալ ժամկետի համար:
- 3.2.3. Թեկնածուական և դոկտորական *ատենախոսության* հնարավոր *պաշտպանության* համար նախատեսվում են 6 և 10 կրեդիտ աշխատածավալներ համապատասխանաբար:
- 3.2.4. Այսպիսով, հետազոտական-մեթոդական կառուցմանսից 3 կրեդիտ պարտադիր բեռնվածությունը սահմանվում է գիտական հոդվածի, ուսումնամեթոդական աշխատանքի և համաժողովում զեկուցման համար՝ յուրաքանչյուրը 1-ական կրեդիտ աշխատածավալով: Սնացած 17 կրեդիտը դասախոսը կարող է կուտակել հետազոտական-մեթոդական կառուցմանսի տարբեր բաղադրիչներից՝ իր հետազոտական նախասիրություններին համապատասխան:

4. ԾՐԱԳՐԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՅՆՆՆԵՐԸ

- 4.1. Որակավորման բարձրացումը հավաստելու համար ունկնդիրը հնգամյա ծրագրի կատարման արդյունքում պետք է կուտակի առնվազն 30 կրեդիտ, որը ներառում է ծրագրի ինչպես կրթական, այնպես էլ հետազոտական-մեթոդական կառուցմանսերը:
- 4.2. Դասախոսի որակավորման բարձրացման անհատական ծրագրի կրթական կառուցմանսի առավելագույն բեռնվածությունը կարող է կազմել առավելագույնը 27 կրեդիտ, իսկ նվազագույնը՝ 10: Ընդ որում, մինչև 17 կրեդիտ (որից 7-ը՝ պարտադիր)՝ ընդհանուր, 4-ը (որից 1-ը՝ պարտադիր)՝ մանկավարժական-հոգեբանական, 6-ը (որից 2-ը՝ պարտադիր)՝ մասնագիտական պատրաստությունից:
- 4.3. Ծրագրի հետազոտական-մեթոդական կառուցմանսի առավելագույն բեռնվածությունը կարող է կազմել 20 կրեդիտ, իսկ նվազագույնը՝ 3: Ընդ որում, 3 կրեդիտ պարտադիր բեռնվածությունը ձևավորվում է 1 գիտական հոդվածի, 1 ուսումնամեթոդական աշխատանքի և համաժողովում 1 զեկուցման համար:
- 4.4. Ամփոփիչ ատեստավորման հիմնական չափանիշ է որակավորման բարձրացման համար սահմանված հետևյալ պահանջների կատարումը, համաձայն որի՝ որակավորման բարձրացում անցած են համարվում այն դասախոսները, որոնք՝
 - ձեռք են բերել ակադեմիական միջավայրում անզերեցով հաղորդակցվելու բավարար հմտություն.

- տիրապետում են տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և կարողանում են դրանք օգտագործել ուսումնական գործընթացում,
- տիրապետում են դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման ժամանակակից մեթոդներին և ունեն հոգեբանական անհրաժեշտ հմտություններ,
- քաջատեղյակ են կրթագիտական տվյալ բնագավառի զարգացման գերակա ուղղություններին,
- ձեռք են բերել համակարգված ու նորացված տեսական և գործնական գիտելիքներ՝ կապված իրենց որակավորմանը ներկայացվող նոր պահանջների հետ,
- հետևողականորեն զբաղվում են մեթոդական ու հետազոտական աշխատանքներով և որոշակի ներդրում ունեն գիտության իրենց բնագավառում,
- ձեռք բերած գիտական արդյունքները կիրառում են կրթական գործընթացում:

Դասախոսների որակավորման բարձրացման կրթագիտական ծրագրի կրթական ու հետազոտական-մեթոդական կառուցմանսերի բովանդակությունը և բաղադրիչների գնահատման ձևերը

Կրթական/հետազոտական-մեթոդական մոդուլը	Միավոր մոդուլի համար սահմանված կրեդիտը	Ունկնդրի կրեդիտային բեռնվածությունը		Ժամա-քանակը (ս և ԺՆԸՆ)	Գնահատման ձևը
		պարտադիր	առավելագույն		
Ա. Կրթական ԿԱՌՈՒ ՅԱՄԱՆ (10 - 27 կրեդիտ)		10	27	360/450	
1. Ընդհանուր պատրաստություն		7	17	260/250	
Անգլերենը ակադեմիական միջավայրում		3	9	180/90	քննություն
• 1-ին մակարդակ	3			60/30	
• 2-րդ մակարդակ	3			60/30	
• 3-րդ մակարդակ	3			60/30	
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ		4	8	80/160	ստուգաբք
• Համակարգչային գրագիտություն (կիրառական ծրագրեր՝ Word, Excel, Internet Explorer և այլն)	2			20/40	
• Լսարանային ցուցադրությունների պատրաստում (PowerPoint և այլն)	2			20/40	
• Կիրառական ծրագրային փաթեթեր (MATLAB, LabVIEW և այլն)	2			20/40	
• Ուսուցողական Case-փաթեթերի պատրաստում	2			20/40	
2. Մասնավարժական – հոգեբանական պատրաստություն		1	4	40/80	ստուգաբք
• Դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման ժամանակակից մեթոդներ	1			10/20	
• Կրթական ծրագրերի մշակման հիմունքներ	1			10/20	
• Մասնավարժական հոգեբանություն	1			10/20	
• Խոսքի մշակույթ	1			10/20	
3. Մասնագիտական պատրաստություն	6	2	6	60/120	• ստուգաբք
• 1-ին՝ Մասնագիտության արդի հիմնախնդիրները	2			20/40	
• 2-րդ	2			20/40	
• 3-րդ	2			20/40	
4. Որակավորման բարձրացման այլ ձևեր (վերապատրաստում, ստաժավորում, ամառային դպրոց և այլն)	1 - 5	-	-		մասնակցության հավաստում/ տեղեկանք
Բ. ՀԵՏՏԱՅՈՒՏԱԿԱՆ - ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒ ՅԱՄԱՆ (3 - 20 կրեդիտ)		3	20		հավաստող փաստաթղթի տրամադրում
1. Հրատարակումներ		2			
• Գիտական հոդված		1			
- միջազգային գրախոսվող հանդեսներում	3				
- ՀՀ ԲՈՂ-ի հաստատած ցանկի հանդեսներում	1				
• Ուսումնամեթոդական աշխատանք	1	1			
• Ուսումնական ձեռնարկ	5				
• Դասագիրք	10				
• Մենագրություն	10				
2. Տնկուցում համաժողովում (աշխատաժողովում կամ գիտաժողովում)	1	1			
3. Անոնախոսության պաշտպանություն		-			
• դոկտորական	10				
• բեկնածուական	6				
5. ՀԱՌՈՒՄ ՊԱՍՏԱԿՈՒՄ ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱՆԱԿԸ՝ 30					